EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.11.7.
COM(2025) 670 final

2025/0340 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a Közlekedési Közösség regionális irányítóbizottságában a Közlekedési Közösség 2026. évi költségvetésének elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya az Európai Unió által a Közlekedési Közösséget létrehozó szerződés (a továbbiakban: a szerződés) keretében felállított regionális irányítóbizottságban a Közlekedési Közösség 2026. évi költségvetésére vonatkozó határozat tervezett elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. A Közlekedési Közösséget létrehozó szerződés

2019. május 1-jéig az Albán Köztársaság, Bosznia-Hercegovina, az Észak-macedón Köztársaság, Koszovó*, Montenegró és a Szerb Köztársaság (a továbbiakban: a délkelet-európai felek) megerősítette a szerződést. Az Európai Unió is részes fele a szerződésnek, miután 2019. március 4-én elfogadta a Közlekedési Közösséget létrehozó szerződés megkötéséről szóló tanácsi határozatot[1]. A szerződés 2019. május 1-jén hatályba lépett.

2.2. Regionális irányítóbizottság

A regionális irányítóbizottságot a szerződés 24. cikke hozta létre. Az irányítóbizottság felelős a szerződés gondozásáért és megfelelő végrehajtásának biztosításáért. Az irányítóbizottság ebből a célból ajánlásokat tesz, és a szerződésben meghatározott esetekben határozatokat hoz. Ennek megfelelően a regionális irányítóbizottság:

a) előkészíti a Miniszteri Tanács munkáját,

b) technikai bizottságok felállításáról határoz,

c) újonnan elfogadott uniós jogalkotási aktusok vonatkozásában meghozza a szükséges intézkedéseket, elsősorban a szerződés I. mellékletének felülvizsgálata révén,

d) a Miniszteri Tanáccsal folytatott konzultációt követően kinevezi az állandó titkárság igazgatóját,

e) kinevezhet az állandó titkárságra egy vagy több igazgatóhelyettest,

f) megállapítja az állandó titkárság szabályait,

g) határozat útján felülvizsgálhatja a költségvetéshez való hozzájárulás mértékét,

h) elfogadja a Közlekedési Közösség éves költségvetését,

i) határozatot fogad el, amelyben meghatározza a költségvetés végrehajtására, a könyvelésre és a könyvvizsgálatra, valamint az ellenőrzésre vonatkozó eljárást,

j) döntéseket hoz a szerződő felek által előterjesztett vitás kérdésekben,

k) általános elveket fogad el a szerződés által vagy a szerződés alapján létrehozott szervek birtokában lévő dokumentumok tekintetében,

l) éves jelentéseket fogad el az átfogó hálózat megvalósításáról, és azt a Miniszteri Tanács elé terjeszti, valamint

---

* Ez a megnevezés nem érinti a jogállással kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244 (1999) sz. ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.

1 A Tanács (EU) 2019/392 határozata (2019. március 4.) a Közlekedési Közösséget létrehozó szerződésnek az Európai Unió nevében történő megkötéséről (HL L 71., 2019.3.13., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2019/392/oj).

m) egyes uniós jogi aktusok vonatkozásában határidőket állapít meg, és meghatározza az említett jogi aktusok délkelet-európai felek általi átültetésének módozatait.

A regionális irányítóbizottság a szerződő felek egy-egy képviselőjéből és azok helyetteseiből áll. A megfigyelőként való részvétel lehetősége valamennyi uniós tagállam előtt nyitva áll.

A regionális irányítóbizottság egyhangúlag hozza meg határozatait.

2.3. A regionális irányítóbizottság tervezett jogi aktusa

A regionális irányítóbizottság 2025. évi legutolsó ülésén határozatot tervez elfogadni a Közlekedési Közösség 2026. évi költségvetéséről (a továbbiakban: a tervezett jogi aktus).

A tervezett jogi aktus célja a Közlekedési Közösség 2026. évi költségvetésének meghatározása.

A tervezett jogi aktus a felekre nézve kötelező lesz, a szerződés 25. cikke (1) bekezdésének megfelelően, amely a következőképpen rendelkezik: „A regionális irányítóbizottság határozatai a szerződő felekre nézve kötelező erejűek. Ha a regionális irányítóbizottság valamely határozata intézkedést kíván meg a szerződő felektől, az érintett felek megtesznek minden szükséges lépést, és erről tájékoztatják a regionális irányítóbizottságot.”

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

A Közlekedési Közösség költségvetéséhez történő hozzájárulásra vonatkozó rendelkezéseket a szerződés V. melléklete tartalmazza. Az Unió hozzájárulása a költségvetés 80 %-át teszi ki, míg a fennmaradó 20 %-ot a délkelet-európai felek biztosítják.

A 2025-as évre előirányzott költségvetés 3 121 200 EUR-t tesz ki, amelyből 2 496 960 EUR (80 %) az EU-tól, 624 240 EUR pedig a délkelet-európai felektől származik.

A javaslat értelmében a 2026. évi költségvetés összege 3 183 624 EUR lesz. Az új jóváírások 80 %-át az EU biztosítja (2 546 899 EUR), a fennmaradó 20 %-ot (636 725 EUR) pedig a délkelet-európai feleknek kell rendelkezésre bocsátania.

A 2026. évre javasolt költségvetés 2025-hoz képest 2 %-os növekedést jelent. Ezt az inflációnak a régióban és az EU-ban tapasztalható alakulása indokolja. Ez az összeg fedezi az állandó titkárság működési költségeit és a Közlekedési Közösség különböző szervei üléseinek megszervezését. A 2026. évi költségvetésben emellett nagy hangsúlyt kap a kapacitásépítés és a regionális partnereknek szóló technikai segítségnyújtás.

A szerződés végrehajtásához és az állandó titkárság működéséhez szükséges ennek a határozatnak a regionális irányítóbizottság általi elfogadása.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Alapelvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „*a megállapodásokkal létrehozott szervekben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat*”.

A „*joghatással bíró jogi aktus*” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, melyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak kötelező erővel, de „*meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát*”[2].

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A regionális irányítóbizottságot szerződés, nevezetesen a Közlekedési Közösséget létrehozó szerződés hozta létre.

A regionális irányítóbizottság által elfogadandó jogi aktus joghatással bíró jogi aktus. A szerződés 25. cikke (1) bekezdésének megfelelően a tervezett jogi aktus a nemzetközi jog szerint kötelező érvényű lesz. A tervezett jogi aktus nem egészíti ki és nem módosítja a szerződés intézményi keretét. Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Alapelvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont kialakításra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegűként azonosítható, míg a másik csak járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen anyagi jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt anyagi jogalapra kell alapítani.

Valamely, egyidejűleg több cél elérésére irányuló vagy több elválaszthatatlan és egymáshoz viszonyítva nem járulékos jellegű összetevőt magában foglaló tervezett jogi aktus esetében az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapját kivételesen a különböző vonatkozó jogalapok fogják képezni.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktus nélkülözhetetlen a szerződés megfelelő működéséhez. Maga a szerződés a közúti, vasúti és belvízi szállítás területét érinti, illetve e területekkel összefüggő célokat kíván megvalósítani; e területeket az EUMSZ 91. cikke, a tengeri szállítást pedig az EUMSZ 100. cikkének (2) bekezdése szabályozza. Horizontális jellege miatt a tervezett jogi aktus valamennyi említett elemet tartalmazza. Ezek az elemek elválaszthatatlanok egymástól és egymáshoz viszonyítva nem járulékos jellegűek.

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapját a következő rendelkezések alkotják: az EUMSZ 91. cikke és 100. cikkének (2) bekezdése.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja ezért az EUMSZ 91. cikke és 100. cikkének (2) bekezdése, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.

5. A TERVEZETT JOGI AKTUS KIHIRDETÉSE

A regionális irányítóbizottság határozatait a Közlekedési Közösséget létrehozó szerződés 25. cikke (2) bekezdésének értelmében ki kell hirdetni az Európai Unió Hivatalos Lapjában.

---

[2] A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

2025/0340 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a Közlekedési Közösség regionális irányítóbizottságában a Közlekedési Közösség 2026. évi költségvetésének elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 91. cikkére és 100. cikkének (2) bekezdésére, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) A Közlekedési Közösséget létrehozó szerződés[3] (a továbbiakban: a szerződés) az Unió nevében az (EU) 2019/392 tanácsi határozattal[4] került jóváhagyásra. A szerződés 2019. május 1-jén hatályba lépett.

(2) A szerződés 35. cikke értelmében a Közlekedési Közösség regionális irányítóbizottságának (a továbbiakban: az irányítóbizottság) minden évben el kell fogadnia a Közlekedési Közösség költségvetését. A szerződés 35. cikke arra is felhatalmazza az irányítóbizottságot, hogy a költségvetés végrehajtására vonatkozó eljárást meghatározó határozatokat fogadjon el.

(3) Az irányítóbizottság a 2025. évi legutolsó ülésén határozatot tervez elfogadni a Közlekedési Közösség 2026. évi költségvetéséről.

(4) A Közlekedési Közösség 2026. évre javasolt költségvetése fedezi a humán erőforrások, az utazások, az informatikai berendezések és szoftverek költségeit, illetve az olyan működési kiadásokat, mint a tanulmányok, a kapacitásépítés, a technikai segítségnyújtás, valamint a konferenciák és találkozók szervezése.

(5) A tervezett jogi aktus joghatásokkal fog bírni, mivel a szerződés 25. cikke (1) bekezdésének megfelelően a nemzetközi jog szerint kötelező érvényű lesz.

(6) Ezért meg kell határozni az Unió által az irányítóbizottságban képviselendő álláspontot,

(7) Az irányítóbizottságban az Unió által képviselendő álláspontnak ezért a csatolt határozattervezeten kell alapulnia. A határozattervezet a Közlekedési Közösség 2026. évi költségvetéséről szól, amely szükséges a Közlekedési Közösség szerveinek megfelelő működéséhez.

---

[3] HL L 278., 2017.10.27., 3. o.

[4] A Tanács (EU) 2019/392 határozata (2019. március 4.) a Közlekedési Közösséget létrehozó szerződésnek az Európai Unió nevében történő megkötéséről (HL L 71., 2019.3.13., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2019/392/oj).

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Unió által a Közlekedési Közösség regionális irányítóbizottságában a Közlekedési Közösség 2026. évi költségvetésének elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspont a regionális irányítóbizottság határozatának az e határozathoz csatolt tervezetén alapul.

2. cikk

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök